

I N F O R M A C I J A

BALTISTIKA VII SLAVISTŲ KONGRESE

1973 m. rugpiūčio 21–27 d. Varšuvoje įvyko tarptautinis VII slavistų kongresas. Kongresas dirbo pasiskirstęs į sekcijas: lingvistikos, literatūros mokslo, folkloristikos ir slavų istorijos. Sekcijų posėdžiuose buvo paskaityta maždaug 900 pranešimų.

Baltistikos klausimai buvo liečiami daugelyje šio kongreso pranešimų. TSRS MA nario korespondento F. Filino pranešime „Slavų kalbų kilmės problema“, padarytame kongreso atidarymo metu, buvo atmesta baltų–slavų prokalbės hipotezė. Leipcigo universiteto profesorius R. Eckertas skaitė specialų pranešimą „Slavų–baltų kalbiniai santykiai (vardažodžių kamienai)“. Lenkų kalbininko L. Bednarczuko pranešimo tema buvo „Ugrofinų vaidmuo baltų ir slavų etnogenezeje“. Baltarusių kalbininkai V. Čekmanas ir V. Martynovas lietė savo pranešimuose baltų kalbas ryšium su praslavų kalbos rekonstrukcijos problemomis. Londono universiteto dėstytojas J. Pressas kalbėjo apie absoliučią konstrukcijų sintaksę slavų ir baltų kalbose, pasiremdamas, beje, ir lietuvių kalbininko V. Ambrazo tyrinė-

jimais. Kalbos aspektu apibūdino Lietuvos statutą (1529 m. leidimą) austras H. Biederis. Slavų istorijos sekcijoje prancūzų istorikas D. Beauvois padarė pranešimą apie Vilniaus universiteto veiklą 1803–1831 m. Literatūros mokslo sekcijoje buvo referuojamas ir vieningas pranešimas iš Pabaltijo – V. Kubiliaus ir K. Nastopkos „Lenkų romantizmas ir baltų literatūros“.

Kongresui baigiantis, įvyko Baltų–slavų santykių tyrinėjimo komisijos posėdis. Komisijos pirmininkas akad. K. Korsakas padarė pranešimą apie atliktus darbus ir tolimesnės veiklos perspektyvas. Komisija buvo papildyta naujais nariais – V. Mažiuliu (Vilnius), R. Eckertu (Leipcigas), J. Locheriu (Bernas), V. Rūke-Draviņa (Stokholmas), L. Bednarczuku (Krokuva), W. Schmaistiegu (Pensilvanija, JAV), F. Krause (Berlynas). Komisijos pirmininku ir toliau lieka prof. K. Korsakas. Komisijos vicepirmininkai yra prof. J. Safarewiczius (Krokuva) ir prof. V. Mažiulis.

V. Kubilius

BALTOSLAVISTIKOS SIMPOZIUMAS

Pasibaigus VII slavistų kongresui Varšuvoje, 1973 m. rugpiūčio 29–31 d. nuošaliame Lenkijos miestelyje – Bielowieže įvyko Tarptautinio slavistų komiteto Baltų–slavų santykių tyrinėjimų komisijos iniciatyva ir Balstogės Mokslinės draugijos rūpesčiu surengtas baltoslavistinis simpoziumas, pavadintas šios Komisijos narių susitikimu (Spotkanie członków Komisji Badań Stosunków Bałto-Słowiańskich przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów). Jame dalyvavo ne tik Komisijos nariai, bet ir kitimokslininkai (iš Lenkijos, TSRS, VDR, Rumunijos, Anglijos, Švedijos ir iš kitur). Simpoziumo pranešimų (keturiolika) tezės¹ ir programa buvo paskelbta iš anksto.

¹ TEZY REFERATÓW zgłoszonych na spotkanie członków Komisji Badań Stosun-

Simpoziumas prasidėjo Komisijos vicepirmininko prof. J. Safarewicziaus (Krokuva) įžanginiu žodžiu. Po to ėjo Komisijos pirmininko prof. K. Korsako išsamus pranešimas apie šios Komisijos veiklą, jos perspektyvas, baltoslavistinius tyrinėjimus pasaulyje. Toliau pranešimus skaitė²: V. Čekmanas (Minskas) „Отражение индоевропейских слоговых плавных в балто-славянском ареале“, A. Vračiu (Jasai, Rumunija) „Некоторые замечания относительно имен существительных, употреб-

ków Bałto-Słowiańskich przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów, Warszawa, 1973.

² Pranešimų pavadinimai pateikiami taip, kaip jie užrašyti minėtose simpoziumo tezėse, o patys pranešimai išdėstyti ta pačia tvarka, kaip simpoziumo programoje.

ляющихся только во множественном числе в балтийских, славянских и финских языках“, L. Bednarczukas (Krokuva) „Zapóžyczenia fińskie w językach bałtyckich“, V. Mažiulis (Vilnius) „Zagadnienie wzajemnych stosunków języków bałtyckich (na podstawie słownictwa)“, A. Vanagas (Vilnius) „К вопросу о ятвяжских языковых реликтах в Литве“, V. Martynovas (Minskas) „Типы лексических балтизмов в белорусских диалектах“.

Kitos simpoziumo dienos pirmasis pranešimas – A. Нерокупно (Kijevas) „Балтийская географическая терминология Белоруссии и Украины“³. Toliau – Z. Zinkevičiaus (Vilnius) „К вопросу о литовско-польских языковых контактах в г. Вильнюс в XVII веке“, T. Zdancewicziaus (Poznanė) „Slawizacja bałtyckich nazw terenowych na Pojezierzu Suwalskim“, M. Hasiuko (Poznanė) „Styk wyrazowy w litewskiej gwarze sejneńskiej“, J. Okulicziaus (Varšuva) „Dyskusyjne problemy w pradziejach obszaru wschodnio-bałtyckiego“, J. Jaskanio (Var-

šuva) „Pogranicze słowiańsko-jaćwieskie w I i w pocz. II tysiąclecia n. e. w świetle badań archeologicznych“, A. Bednarczukowos (Krokuva) „Ślady współżycia rodowego na pograniczu polsko-litewskim“. Papildomai skaitė W. Smoczyńskis savo pranešimą apie kai kurias lietuvių veiksmažodžio istorines problemas.

Pranešimai susilaukė gyvų diskusijų, kuriose naujų probleminių dalykų iškėlė J. Safarewiczius (Krokuva), V. Falkenhahnas (Berlynas), J. Nalepa (Lundas, Švedija), R. Eckertas (Leipcigas), D. Brozovičius (Zadaras, Jugoslavija), Cz. Kudzinowski (Poznanė), A. Obrębska-Jabłońska (Varšuva), W. Holtumas (Glasgovas, Anglija) ir kt.

Simpoziumo dalyviai liko labai dėkingi šio naudingo ir įdomaus baltoslavistų susitikimo organizatoriams – Balstogės Mokslinei draugijai, jos Lingvistinei ir archeologinei komisijai, šios komisijos pirmininkei prof. A. Obrębskai-Jabłoškai.

V. Mažiulis

BALTŲ—SLAVŲ SANTYKIŲ TYRINĖJIMO BIBLIOGRAFIJA

Tarptautinės baltų—slavų santykių tyrinėjimo komisijos posėdyje, įvykusiame Varšuvoje 1973 m. rugpiūčio 25 d., buvo iškeltas reikalas sistemingai skelbti komisijos narių darbų, liečiančių baltų—slavų problemą, bibliografiją. Tam tikslui pasirinkta „Baltistica“ (leidinys laikomas neoficialiu Komisijos organu).

Šiame „Baltisticos“ numeryje ir pradedamas tokios bibliografijos skelbimas. Ji čia apima 1968—1973 m. laikotarpio darbus. Medžiaga pateikiama alfabetine autorių eile ir chronologine seka.

Be jau paskelbtų darbų, čia nurodomi ir baigiami rengti spaudai darbai. Pačioje „Baltisticoje“ išspausdinti darbai čia nežymimi (pasitenkinama nuorodomis).

Ateityje ši bibliografija apims ne vien Komisijos narių atliktus darbus, bet ir kitų autorių baltų—slavų santykių tyrinėjimo tematikos darbus. Tad prašome apie juos laiku informuoti „Baltisticos“ redakciją.

S. B. Bernštejn (TSRS, Maskva)

Spaudai įteikė „Очерк сравнительной грамматики славянских языков“, II т., kuriame nagrinėjamos balsių kaitos, praslavų

³ Šis pranešimas (kurio ir tezės buvo paskelbtos), autoriui neatvykus, nebuvo skaitytas.

vardažodžių kamienų istorijos ir kt. problemas. Darbe plačiai panaudojami baltų kalbų, ypač lietuvių kalbos duomenys.

I. Duridanov (Bulgarija, Sofija)

Thrakisch-Dakische Studien, I, Die Thrakisch- und Dakisch-Baltischen Sprachbeziehungen, Sofia, 1969, 103 p.

Балкански етимологии, – Български език, XVIII (1968), 401–406 (liečiama lie. *laūminėti*, la. *strūoga*, pr. *Scrubayn* kilmė).

Baltico-Bulgarica, – Donum Balticum to Prof. Chr. S. Stang, Stockholm, 1970, 107–109.

Южнославянски етимологии, – Език и литература, XXV (1970), 50–61 (la. *brukt*, *brūce*).

Plg. t. p. Baltistica, IV(1), V(1), VIII(1), IX(1).

K.-O. Falk (Švedija, Lundas)

Paruošė spaudai plačias studijas: „Ze studiów nad nazwami wód suwalskich“ ir „Prusica-Jatvingica-Lituanica“.

V. Kiparsky (Suomija, Helsinkis)

Ajatuksia balttilais-suomalaisista kosketuksista, – Virittäjä, Helsinki, 1968, 311–313.

Лексічныя балтызмы ў беларускай мове (матэрыялы для абмеркавання), Мінск, 1969, 13–15.